

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 68.222/3
van 30 november 2020

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009
betreffende radio-omroep en televisie met betrekking tot de
landelijke en regionale radio-omroeporganisaties’

Op 30 oktober 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie met betrekking tot de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 17 november 2020. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 november 2020.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt ertoe het decreet van 27 maart 2009 ‘betreffende radio-omroep en televisie’ (hierna: Mediadecreet) op verschillende punten te wijzigen.

3. De ontworpen wijzigingen hebben betrekking op de volgende aangelegenheden.

3.1. De artikelen 2 tot 4, 6, 8 tot 13 en 17 van het voorontwerp strekken ertoe de regelingen inzake de regionale radio-omroeporganisaties op te heffen.

3.2. Daarnaast wordt, door de vervanging van artikel 134 van het Mediadecreet en de opheffing van artikel 242 ervan, voorzien in een nieuwe erkenningsregeling voor radio-omroeporganisaties die uitzenden via de FM-band (artikelen 5 en 18 van het voorontwerp). De huidige erkenningen voor landelijke omroeporganisaties en “landelijke omroeporganisaties van rechtswege”², waarvan sommige reeds zijn verkregen in 2001 en die normaal gelden tot 31 december 2021, worden met een jaar verlengd tot 31 december 2022 (ontworpen artikel 134, § 1, eerste lid). Nieuwe erkenningen voor landelijke radio-omroeporganisaties worden vanaf 1 januari 2023 verleend voor vijf jaar, verlengbaar met ten hoogste drie jaar (ontworpen artikel 134, § 1, tweede lid). De in 2018 en 2019 verleende erkenningen voor netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties zijn voor negen jaar verleend (ontworpen artikel 134, § 2). Daarnaast omvat het ontworpen artikel 134 ook regels inzake de einddata van erkenningen in de hypothese van een eventuele stopzetting van de activiteiten van een landelijke, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie en ingeval de Vlaamse Regering een datum van stopzetting van de FM-uitzendingen zou bepalen. Eveneens wordt, zolang geen beslissing over de stopzetting van de FM-uitzendingen is genomen, in de mogelijkheid voorzien om vrijgekomen FM-frequenties te herverdelen (ontworpen artikel 134, §§ 3 en 4).

3.3. Artikel 7 van het voorontwerp strekt ertoe een nieuw aanvullend kwalificatiecriterium inzake de erkenning van landelijke radio-omroeporganisaties te bepalen (1°) en machtigt de Vlaamse Regering andere aanvullende kwalificatiecriteria voorop te stellen (2°).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Die aanduiding refereert aan het samenwerkingsverband bestaande uit alle landelijke radio-omroeporganisaties dat krachtens artikel 143, tweede lid, van rechtswege een landelijke radio-omroeporganisatie is geworden.

3.4. Artikel 14 van het voorontwerp wijzigt het opschrift van deel VI (“Het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen”) door de toevoeging van een verwijzing naar het uitzenden van radiosignalen.

3.5. De artikelen 15 en 16 van het voorontwerp strekken tot de omzetting van artikel 113 van de richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ‘tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie’ en van bijlage XI, lid 3, bij deze richtlijn.

3.6. De artikelen 19 en 20 van het voorontwerp bevatten de regels voor de inwerkingtreding.

BEVOEGDHEID

4.1. Het voorontwerp vindt zijn bevoegdheidsrechtelijke grondslag in artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, waaruit voortvloeit dat de gemeenschappen bevoegd zijn voor “de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten met uitzondering van het uitzenden van mededelingen van de federale regering”.

4.2.1. Het voorgaande geldt ook voor de verplichtingen waarin het ontworpen artikel 209/1 van het decreet van 27 maart 2009 voorziet om digitale ontvangers in te bouwen in autoradio’s en andere apparatuur die voor de ontvangst van FM-signalen is bestemd.

4.2.2. Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt immers dat de bevoegdheid inzake de radio-omroep en de televisie de gemeenschappen toestaat de technische aspecten van radio- en televisieuitzendingen te regelen als accessorium van de aangelegenheid van de radio-omroep en de televisie.³ De bijzondere wet van 6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’ heeft dat uitdrukkelijk bevestigd door in het voormelde artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 gewag te maken van, onder meer, de technische aspecten van de audiovisuele en auditieve mediadiensten.⁴

Op grond hiervan heeft het Grondwettelijk Hof aanvaard dat de gemeenschappen technische normen uitvaardigen voor systemen van voorwaardelijke toegang (decoders) “op voorwaarde dat die normen het accessorium zijn van een aangelegenheid waarvoor zij bevoegd is, te dezen de radio-omroep en de televisie, en dat zij de technische normen in acht nemen die de federale Staat kan uitvaardigen op grond van zijn bevoegdheid inzake de algemene politie van de radio-elektrische golven”.⁵⁻⁶ In dezelfde zin heeft de Raad van State, met verwijzing naar de

³ Zie o.m.: GwH 31 oktober 2000, nr. 109/2000, B.5.2; GwH 6 november 2002, nr. 156/2002, B.4.2; GwH 24 juni 2003, nr. 92/2003, B.7.2; GwH 14 juli 2004, nr. 132/2004, B.4.2; GwH 16 juli 2009, nr. 116/2009, B.4.2; GwH 23 juni 2011, nr. 112/2011, B.3.2; GwH 9 juli 2013, nr. 95/2013, B.3.2.

⁴ Zie dienaangaand *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 21.

⁵ GwH 31 oktober 2000, nr. 109/2000, B.9.

⁶ De bevoegdheid van de federale overheid inzake de algemene politie van de radio-elektrische golven omvat evenwel de bevoegdheid om de technische normen betreffende het toekennen van de frequenties en betreffende het

voormelde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, geoordeeld dat de regeling van de aansluitbus van televisietoestellen “betrekking heeft op de minimale technische voorwaarden waaraan elk televisietoestel moet beantwoorden opdat de kijkers toegang zouden kunnen hebben tot geavanceerde televisiediensten. De vaststelling van zulke technische normen, die technische aspecten regelen welke specifiek zijn voor de materie radio-omroep, behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen, op grond van artikel 127 van de Grondwet en artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.”⁷

4.2.3. Hetzelfde geldt voor de ontworpen verplichting om digitale ontvangers in te bouwen in autoradio's en andere apparatuur die voor de ontvangst van FM-signalen is bestemd. Uit de memorie van toelichting blijkt dat met die regeling wordt beoogd “de transitie naar digitale radio via internet en DAB+ te versnellen”. De ontworpen technische norm kan dan ook worden beschouwd als een accessorium van een aangelegenheid waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn, namelijk het regelen van radio-uitzendingen via internet en DAB+. Ze is ook niet onbestaanbaar met de door de federale overheid op grond van zijn bevoegdheid inzake de algemene politie van de radio-elektrische golven genomen technische voorschriften, en met name met de bepalingen van de wet van 13 juni 2005 ‘betreffende de elektronische communicatie’ die betrekking hebben op eindapparatuur en met het koninklijk besluit van 26 september 2000 ‘betreffende radio- en eindapparatuur en de erkenning van hun conformiteit’.

VORMVEREISTEN

5.1. Het ontworpen artikel 209/1 van het Mediadecreet (artikelen 15 en 16 van het voorontwerp), dat zoals vermeld in een verplichting voorziet om digitale ontvangers in te bouwen in autoradio's en andere apparatuur die voor de ontvangst van FM-signalen is bestemd, is te beschouwen als een technisch voorschrift in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 ‘betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij’.

Gevraagd of het voorontwerp in het licht hiervan werd medegedeeld aan de Europese Commissie overeenkomstig artikel 5 van die richtlijn, verklaarde de gemachtigde:

“Er is (...) in dit ontwerp geen sprake van ‘een technische specificatie’ zoals gedefinieerd in artikel 1, lid 1, c) van de Richtlijn 2015/1535, omdat deze verplichting niet voorkomt of zal voorkomen in een document ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product, in casu radiotoestellen. Evenmin is er sprake van ‘een andere eis’ zoals gedefinieerd in artikel 1, lid 1, d) van Richtlijn 2015/1535. Mocht de Raad wel van mening zijn dat Richtlijn 2015/1535 van toepassing is dan kan er in subsidiaire orde gesteld worden dat artikel 5 en 6 van RL 2015/1535 niet van toepassing zijn op de bij artikel 15 van dit decreet ingevoerd verplichting, omdat conform artikel 7, punt 1, a) van

vermogen van de zendtoestellen aan te nemen: GwH 23 juni 2011, nr. 112/2011, B.3.2; GwH 9 juli 2013, nr. 95/2013, B.3.2.

⁷ Adv. 27.536/VR/3 van 26 mei en 9 juni 1998 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 1998 ‘inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen’, opmerking 2.1.

de richtlijn 2015/1535 enerzijds de verplichting DAB+ ontvangers in auto's in te voeren en de mogelijkheid om digitale ontvangers te verplichten in alle radiotoestellen net volgt uit een 'bindende handeling van de Unie die de aanneming van technische voorschriften tot gevolg hebben'."

5.2. Naar luid van artikel 1, lid 1, f), eerste alinea, van de voormelde richtlijn 2015/1535/EU is een technisch voorschrift "een technische specificatie of andere eis of een regel betreffende diensten, met inbegrip van de erop toepasselijke bestuursrechtelijke bepalingen die *de jure* of *de facto* moeten worden nageleefd voor de verhandeling, de dienstverrichting, de vestiging van een verrichter van diensten of het gebruik in een lidstaat of in een groot deel van een lidstaat, alsmede de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, behoudens die bedoeld in artikel 7, van de lidstaten waarbij de vervaardiging, de invoer, de verhandeling of het gebruik van een product dan wel de verrichting of het gebruik van een dienst of de vestiging als dienstverlener wordt verboden."

Als apparatuur die voor ontvangst van FM-radiosignalen is bestemd, en radio-ontvangers bedoeld voor nieuwe voertuigen, niet voldoen aan de technische voorschriften waarin het voorontwerp voorziet, kan die apparatuur niet worden verkocht en kunnen die radio-ontvangers niet worden ingebouwd in voertuigen. Er moet dan ook besloten worden dat het voorontwerp wel degelijk technische specificaties bevat die moeten worden nageleefd voor de verhandeling of het gebruik van de apparatuur of de ontvangers in kwestie.

5.3. In artikel 7, lid 1, a), van richtlijn 2015/1535/EU wordt bepaald dat de meldingsplicht en wachttermijn bepaald in de artikelen 5 en 6 van die richtlijn niet van toepassing zijn op de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten of op de vrijwillige overeenkomsten waarbij de lidstaten zich voegen naar bindende handelingen van de Unie die de aanneming van technische voorschriften of regels betreffende diensten tot gevolg hebben.

Er kan worden aangenomen dat de in het ontworpen artikel 209/1, tweede lid, van het Mediadecreet vervatte verplichting inzake autoradio-ontvangers beperkt is tot een getrouwe omzetting van hetgeen in artikel 113, lid 1, van richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 'tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie' is bepaald, en dat op grond hiervan een mededeling aan de Europese Commissie inderdaad niet vereist zou zijn.

Dat is evenwel minder evident voor de in het ontworpen artikel 209/1, eerste lid, van het decreet van 27 maart 2009 vervatte verplichting voor apparatuur die voor ontvangst van FM-radiosignalen is bestemd en voor de vrijstellingsregeling waarin het ontworpen derde lid van die bepaling voorziet. Artikel 113, lid 2, van richtlijn (EU) 2018/1972 bepaalt weliswaar dat de lidstaten maatregelen kunnen nemen om de interoperabiliteit van andere ontvangers voor radio voor consumenten te verzekeren, maar het gaat om een loutere mogelijkheid en niet om een verplichting, zodat het te betwijfelen valt of hier wel gewag kan worden gemaakt van een bindende handeling van de Unie die de aanneming van technische voorschriften of regels betreffende diensten tot gevolg heeft. Bovendien voorziet artikel 113, lid 2, van richtlijn (EU) 2018/1972 enkel in de mogelijkheid om radio-uitzendingenontvangers met een lage waarde, producten waarin een radio-ontvanger een louter bijkomstige rol speelt, en door radioamateurs gebruikte radioapparatuur, uit te zonderen van dergelijke maatregelen, terwijl in de ontworpen

regeling de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om ook andere soorten FM-ontvangers met een specifieke functionaliteit of van een specifiek type vrij te stellen. Die vrijstellingsmogelijkheid lijkt ruimer dan wat in de richtlijn wordt bepaald.

Vermits de ontworpen regeling verder lijkt te gaan dan de omzetting van artikel 113 van richtlijn (EU) 2018/1972, lijkt artikel 7, lid 1, van richtlijn 2015/1535/EU niet van toepassing, zodat die regeling aan de Europese Commissie moet worden medegedeeld overeenkomstig artikel 5, lid 1, van die richtlijn. In ieder geval is die mededeling een uitstekende gelegenheid om na te gaan of die regeling bestaanbaar is met artikel 113, lid 2, van richtlijn (EU) 2018/1972.

6. De afdeling Wetgeving heeft eerder reeds gewezen op het ontbreken van een regelgevend kader voor de organisatie van de raadpleging van de belanghebbende partijen, die krachtens de artikelen 18 en 55 van richtlijn (EU) 2018/1972 verplicht is.⁸

De Raad van State, afdeling Wetgeving, neemt er akte van dat in verband met het voor advies voorgelegde voorontwerp een publieke raadpleging werd georganiseerd van 27 juli 2020 tot 31 augustus 2020.

De procedure voor de publieke raadpleging, die is bekendgemaakt op de website van het departement Cultuur, Jeugd & Media, werd echter niet vastgesteld in de vorm van een besluit van de Vlaamse Regering of van een andere formele rechtsregel. In artikel 55, lid 1, b), van richtlijn (EU) 2018/1972 wordt verwezen naar artikel 23 van dezelfde richtlijn, waarin wordt bepaald dat de nationale regelgevende instanties of andere bevoegde instanties hun raadplegingsprocedures dienen te publiceren. Die Unierechtelijke bepalingen doen bovendien geen afbreuk aan internrechtelijke staatsrechtelijke beginselen die inhouden dat dergelijke procedurevoorschriften in formele rechtsregels moeten worden vastgelegd.

⁸ Zie: adv.RvS 59.290/3 van 25 mei 2016 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 14 oktober 2016 ‘houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden’, opmerkingen 5.1 tot 5.5, *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 829/1, 46-49; adv.RvS 60.142/3 van 20 oktober 2016 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 23 december 2016 ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties’, opmerking 3, *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 983/1, 51-54; adv.RvS 61.050/3 van 28 maart 2017 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 ‘houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties’, opmerking 5; adv.RvS 67.607/3 van 13 juli 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2020 ‘tot wijziging van bijlage 1 en 4 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2019 houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties’, opmerking 4.

Het is de afdeling Wetgeving niet duidelijk op welke rechtsgrond het departement Cultuur, Jeugd & Media de raadplegingsprocedure kon bepalen, inbegrepen de wijze van bekendmaking ervan. Gelet daarop lijkt die procedure geen rechtszeker en toegankelijk regelgevend kader te vormen voor die raadplegingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

7. Het voorontwerp voorziet in een nieuwe verlenging van de erkenningen en de zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties,⁹ ditmaal tot 31 december 2022.

7.1. De vorige verlenging van de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties gebeurde bij artikel 27 van het decreet van 23 december 2016 ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties’. Toen werd in de memorie van toelichting het volgende gesteld:

“Via de verschuiving van de datum van het vervallen van de erkenning van de landelijke radio-omroepen (zowel de erkende als die van rechtswege), wordt ervoor geopteerd om deze erkenningen de facto nog te verlengen voor vier jaar. In het verleden hebben verschillende decreetswijzigingen ervoor gezorgd dat de erkenningen van de verschillende soorten radio-omroepen ook werden verlengd. Nu wordt expliciet beslist dat de verlenging enkel nog geldt voor een beperkte periode van vier jaar, namelijk tot 31 december 2021. De beperking wordt ook ingegeven vanuit het streven naar digitalisering en digitale distributie en de intentie dat binnen afzienbare tijd de analoge distributie voor landelijke radio-omroeporganisaties zal stopgezet worden en vervangen zal worden door een distributie via DAB+.”¹⁰

In het advies over het voorontwerp dat tot het voormelde decreet geleid heeft, stelde de afdeling Wetgeving het volgende:

“De verlenging met vier jaar van de lopende erkenningen en zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties wordt in de memorie van toelichting verantwoord op grond van de transitie van analoog luisteren naar digitaal luisteren, waarbij in een overgangsperiode beide nog mogelijk moeten blijven ‘voor een beperkte periode en gekoppeld aan de verplichting voor die landelijke radio-omroepen om met ingang van 1 september 2018 uit te zenden via digitale ether. De verplichte distributie via digitale etheromroep-netwerken en de roll-out van DAB(+) voor alle marktpartijen, gekoppeld aan de analoge switch-off, maakt dat het radiolandschap versneld kan digitaliseren.’

De uitzendingen van de landelijke radio-omroeporganisaties worden gezien als belangrijkste middel om hun luisterpubliek de overstap naar digitaal luisteren te laten maken. De organisatie van een nieuwe erkenningsronde voor landelijke radio-omroeporganisaties wordt als weinig efficiënt beschouwd, vermits de verplichting

⁹ Bij beslissing 2001/054 van 6 september 2001 erkende het Vlaams Commissariaat voor de Media Q-Music en 4FM voor de duur van negen jaar als landelijke radio-omroep (<https://www.vlaamseregulatormedia.be/nl/file/1104/download?token=6sTjis70>). Die erkenningen werden steeds zonder nieuwe erkenningsronde verlengd.

¹⁰ *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 983/1, 5.

om tijdens de overgangperiode zowel te voorzien in FM-uitzendingen als in de doorgifte via digitale etheromroepnetwerken, nieuwe initiatieven zou kunnen afschrikken of afremmen.

Er valt begrip op te brengen voor die verantwoording, al is ze ook problematisch aangezien de overgangperiode niet strikt is afgebakend. Enerzijds worden de bedoelde erkenningen en zendvergunningen verlengd met vier jaar, terwijl anderzijds de switch-off niet binnen die vier jaar zou moeten zijn gerealiseerd. De opdracht die aan de Vlaamse Regering wordt gegeven bij het ontworpen artikel 133, § 1, tweede lid, laatste zin, van het Mediadecreet (artikel 7 van het ontwerp) om de datum te bepalen waarop de FM-uitzendingen van de landelijke radio-omroepprogramma's stopgezet moeten worden, bevat immers geen tijdsbeperking.

Vermits de ontworpen verlenging van de lopende erkenningen en zendvergunningen de vrije marktwerking belemmert en het vrij verkeer van diensten beperkt, en de daarvoor gegeven verantwoording gebaseerd is op de transitie van analoog luisteren naar digitaal luisteren en de stopzetting van de betrokken FM-uitzendingen, zal noodzakelijk ook moeten worden bepaald tegen welke uiterste datum de analoge switch-off een feit moet zijn. Daarbij is rekening te houden met de tijd die nodig is om de transitie te realiseren – allicht is de vooropgestelde duur van de verlenging bepaald op grond van een inschatting daarvan – en met de tijd die nodig is voor het doorlopen van een nieuwe erkenningsronde vooraleer de nieuwe erkenningen kunnen ingaan op 1 januari 2022.

De switch-off zal dus uiterlijk eind 2021 een feit moeten zijn.”¹¹

7.2. De in 2016 gegeven verantwoording voor de verlenging van de erkenningen, met name de transitie van analoog naar digitaal luisteren en de stopzetting van FM-uitzendingen, is blijkens het voorliggende voorontwerp alweer verlaten.

De memorie van toelichting vermeldt dat “een keerpunt voor de definitieve FM-afschakeling (...) zich, volgens de huidige inschattingen van de experts, vermoedelijk (eerder) zal situeren tussen eind 2027 en eind 2030”.

De memorie van toelichting bij het om advies voorgelegde voorontwerp verantwoordt de nieuwe verlenging als volgt:

“18. De mogelijkheid tot het verlengen van FM-frequenties wordt in het EWEC^[12] geboden. Artikel 47 van het EWEC stelt immers het volgende:

‘De bevoegde instanties geven voordat zij overgaan tot toekenning of verlenging van die rechten, een duidelijke omschrijving van dergelijke voorwaarden, (...) Voorwaarden verbonden aan de verlenging van gebruiksrechten voor radiospectrum mogen voor bestaande houders van dergelijke rechten geen onrechtmatige voordelen opleveren.’

¹¹ Adv.RvS 60.142/3 van 20 oktober 2016 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 23 december 2016, *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 983/1, 58-59.

¹² EWEC staat voor het Europees wetboek voor elektronische communicatie, dat werd vastgesteld bij richtlijn 2018/1972.

Daarnaast bepaalt artikel 48, lid 4 van het EWEC dat de bevoegde instanties in het kader van selectieprocedures aanvragen voor individuele gebruiksrechten voor radiospectrum op grond van objectieve, transparante, evenredige en niet-discriminerende criteria beoordelen. Dit artikel benadrukt dat deze criteria van tevoren vastgesteld moeten zijn.

Tot slot is ook artikel 49, lid 1 van het EWEC relevant: ‘Indien lidstaten door middel van individuele gebruiksrechten een machtiging verstrekken voor het gebruik van radiospectrum gedurende een bepaalde termijn, waarborgen zij dat het gebruiksrecht wordt verleend voor een periode die passend is, gelet op de overeenkomstig artikel 55, lid 2, nagestreefde doelen, waarbij zij er naar behoren rekening mee houden dat mededinging en met name doeltreffend en efficiënt gebruik van radiospectrum moeten worden gewaarborgd en innovatie en efficiënte investeringen moeten worden bevorderd, onder meer door in een passende periode voor de afschrijving van investeringen te voorzien.’

Zoals hieronder verder wordt toegelicht, voldoet de tijdelijke verlenging van één jaar aan de vereisten uit het EWEC. De tijdelijke verlenging dient een legitiem doel van algemeen belang: de overgangsmaatregel heeft als doel om een levend, kwalitatief en divers radiolandschap in stand te houden door het luisterpubliek mee te nemen in de digitale omschakeling, die onvermijdelijk is, en die reële opportuniteiten biedt voor de verbreding van het aanbod. Maar evenzeer om de noodzakelijke stabiliteit te geven aan de adverteerders en om de kandidaat-landelijke radio-omroeporganisaties voldoende tijd te geven om hun erkenningsdossier grondig voor te bereiden, rekening houdend met de extra voorwaarde die toegevoegd wordt inzake de plannen, intenties, engagementen en verwezenlijkingen met betrekking tot digitale radio en DAB+. Zodoende dient de overgangsmaatregel de fundamentele belangen die aan een kwalitatief radiolandschap ten grondslag liggen.

De potentiële impact van de met één jaar uitgestelde einddatum van de vervaldatum van de huidige erkenningen is bovendien pertinent en evenredig tot het beoogde doel. De verlenging wordt zoals hierboven aangegeven beperkt in duur en een nieuwe erkenningsronde wordt tegelijkertijd voorbereid. De toegang van nieuwe kandidaat-landelijke radio-omroeporganisaties tot landelijke FM-frequenties wordt zodoende slechts voor een beperkte duur van één jaar uitgesteld en biedt ook deze nieuwe kandidaat-landelijke radio-omroeporganisaties de kans om, met het oog op een erkenning, hun erkenningsaanvraag afdoende voor te bereiden en te staven met aanzienlijke en ambitieuze engagementen met betrekking tot de ontwikkeling van digitaal radioluisteren en de navolgende operationalisering van een toegekende erkenning.

19. Zoals hoger uiteengezet, heeft de Vlaamse Regering gezien de voordelen van digitaal radioluisteren, het belang van technologische innovatie voor de Vlaamse radioluisteraar en in navolging van wereldwijde en Europese evoluties en ambities ook zelf de ambitie om binnen afzienbare tijd tot een transitie naar digitale radio via internet en via DAB+ te komen. In de realisatie hiervan spelen de landelijke radio-omroeporganisaties een cruciale rol. Zoals reeds eerder aangegeven, is het digitaal radioluisteren door onder meer de inspanningen van de landelijke radio-omroeporganisaties gestegen. Door het niet fundamenteel gewijzigde luisterpatroon is er echter nog een hele weg af te leggen alvorens er kan worden overgegaan tot de effectieve afschakeling van FM-uitzendingen. Om de transitie naar digitaal radioluisteren verder te versnellen en de luistervoorkeuren van de Vlaamse luisteraars fundamenteel te wijzigen, wordt er in het kader van de nieuwe erkenningsronde van de kandidaat-landelijke radio-omroeporganisaties onder meer concrete engagementen verwacht inzake de ontwikkeling van digitale radio op DAB+ en via andere kanalen. Daarom wordt er een

extra voorwaarde toegevoegd aan de decretale erkenningsprocedure voor landelijke radio-omroeporganisaties. De toevoeging van deze extra voorwaarde als een aanvullend kwalificatiecriterium voor de beoordeling van erkenningsaanvragen, heeft als doel ervoor te zorgen dat de nieuw erkende landelijke radio-omroeporganisaties hun inspanningen voor een digitale transitie zullen maximaliseren en hun FM-activiteiten hierop (mede) zullen afstemmen, zodat het radiolandschap versneld kan digitaliseren. Aangezien dit een nieuw kwalificatiecriterium is in het kader van de erkenningsprocedure ten opzichte van de huidige criteria in het mediadecreet en dit criterium ambitieuze engagementen van de nieuw erkende landelijke veronderstelt, is het redelijk en opportuun om aan alle kandidaat-landelijke radio-omroeporganisaties de nodige tijd te gunnen om zich voor te bereiden op de nieuwe erkenningsronde. Onder meer daardoor en omwille van de redenen aangehaald in de punten 20 tot en met 24 hieronder dringt een (beperkte) verlenging van de huidige erkenningen van de bestaande landelijke radio-omroeporganisaties (zowel de erkende als die van rechtswege) zich dan ook op, zij' het voor een beperkte periode, namelijk 1 (één) jaar.

20. De huidige landelijke radio-omroeporganisaties (zowel de erkende als die van rechtswege) hebben zich samen met de openbare omroep, de overheid en een netwerkoperator verenigd in een samenwerkingsverband om digitale radio in Vlaanderen te promoten en campagnes uit te werken. Het intreden van mogelijk nieuw erkende radio-omroeporganisaties mag geen disruptief effect hebben op deze samenwerking waardoor er afdoende tijd voorhanden moet zijn om dit proces en de modaliteiten van toetreding uit te werken. De huidige landelijke radio-omroeporganisaties en de openbare omroep hebben, zoals reeds eerder aangehaald, rond digitale radio een CVBA opgericht die mogelijk ook effecten zal ondervinden indien nieuwe landelijke radio-omroeporganisaties erkend worden.

21. Indien nieuwe landelijke radio-omroeporganisaties erkend worden, dan moeten de huidige landelijke radio-omroeporganisaties wiens erkenning afloopt bovendien voldoende tijd krijgen om hun luisteraars voor te bereiden op de stopzetting van de FM-uitzendingen. In het kader van de digitalisering is het daarnaast noodzakelijk dat de voornoemde huidige landelijke radio-omroeporganisaties de mogelijkheid krijgen om deze luisteraars kennis te laten maken met het digitale aanbod en om gedurende dat extra jaar in te zetten op de digitalisering; hetgeen nog steeds de finale doelstelling is van de Vlaamse Regering.

22. Daarnaast acht de Vlaamse Regering het zelf ook aangewezen om de nodige tijd te nemen om de nieuwe erkenningsronde, en de afstemming van de FM-omgeving op de digitale omgeving, grondig voor te bereiden en uit te voeren - een voorbereiding die ten gevolge van de huidige Coronacrisis (waarvan de eventuele verdere ontwikkelingen nog niet te overzien zijn) een aanzienlijke operationele vertraging heeft opgelopen. Zo is het de intentie om de uitvoeringsbesluiten die de modaliteiten en de termijnen van de erkenningsaanvragen regelen aan te passen in functie van de beleidskeuzes van het voorliggende decreet. De vereiste om in te zetten op zowel digitale radio als DAB+ als extra voorwaarde die toegevoegd wordt aan de aanvullende kwalificatiecriteria zal door de Regering nader moeten worden uitgewerkt. Tevens lijkt het aangewezen om de termijnen om een dossier in te dienen te verlengen alsook om de termijnen te verlengen waarover de overheid beschikt om over de ingediende dossiers te oordelen. Een correcte en gedegen aanpassing van de huidige uitvoeringsbesluiten, na de inwerkingtreding van het voorliggende decreet, vergt al snel (met adviezen SARC, consultaties en Raad van State) een viertal maanden. Als de omroepen vervolgens eveneens over een langere periode beschikken dan de bestaande termijn van een maand om een dossier in te dienen en de administratie ook over een langere periode beschikt dan de huidige drie

maanden om over de dossiers te oordelen, dan impliceert dit dat pas in het najaar van 2021 duidelijk zal worden wie de erkenning verkrijgt, en dan is het niet meer realistisch om te verwachten dat deze omroepen op enkele maanden tijd operationeel zouden kunnen zijn, inclusief desgevallend de uitbouw van een park van zendmasten.

23. Daarnaast moeten nieuwe landelijke radio-omroeporganisaties een complexe structuur en organisatie van een landelijke radio-omroeporganisatie opzetten. In het verleden, namelijk ten tijde van de initiële indienststelling en ingebruikneming van de zendlocaties van de huidige erkende landelijke radio-omroeporganisaties, is gebleken dat een dergelijk proces diverse niet te onderschatten inspanningen van de spelers vereist die niet op enkele maanden kunnen worden voltrokken.

Naar aanleiding van de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties in 2001 zijn deze organisaties er bijvoorbeeld niet in geslaagd om de toegewezen frequenties binnen een tijdsbestek van 1 jaar na de inwerkingtreding van de erkenning in gebruik te nemen – en dit, met alle ongemakken voor de luisteraars (een risico van etherstilte) en een negatieve impact op het radiolandschap tot gevolg.

Redelijkerwijze mag er daarom van worden uitgegaan dat het niet realistisch is dat alle FM-frequenties op 1 januari 2022 in gebruik zouden kunnen worden genomen door nieuwe landelijke radio-omroeporganisaties. Het feit dat de nieuwe erkenningen ingaan op 1 januari 2023 moet ervoor zorgen dat die ether-stilte vermeden wordt.

24. Bovendien heeft de Coronacrisis thans een enorme impact op alle facetten van de samenleving, met inbegrip op het medialandschap. Alle implicaties hiervan zijn heden nog niet te overzien en het herstel zal sowieso enige tijd vragen. De impact van de Coronacrisis op de radiosector was aanzienlijk. Net zoals bij andere mediaspelers vielen de reclame-inkomsten in de radiosector (bijna) volledig weg. Uit een onderzoeksrapport van Nielsen bleek dat radio de grootste daling in bruto media investeringen liet optekenen met een daling van 52% in de weken 11-15 van 2020 ten opzichte van dezelfde periode in 2019. In financieel onzekere tijden wordt er in eerste instantie bespaard op het marketingbudget. Uit een studie van de World Federation of Advertisers bijvoorbeeld blijkt dat 57% van de adverteerders reeds gesnoeid hebben in hun media- en marketingbudget. Aangezien er veel onzekerheid blijft bestaan over wanneer de Covid-19 pandemie zal afnemen en of deze weer zal oplaaien, is het moeilijk om enige zekere voorspellingen te doen over hoe het vertrouwen van de adverteerders zich de komende maanden en jaren zal ontwikkelen. Het is essentieel om in het (post)Coronatijdperk elke extra disruptie, onder meer de mogelijke erkenning van nieuwe landelijke radio-omroeporganisaties, te vermijden met het oog op het garanderen van een stabiel radiolandschap. Eén jaar extra stabiliteit lijkt hierdoor ten overvloede gerechtvaardigd. Het is belangrijk om daarbij – als keerzijde – te noteren dat de Coronacrisis voor bepaalde groepen van luisteraars ook een hefboom geweest is voor het digitaal radioluisteren. Uit cijfers is gebleken dat bepaalde groepen van luisteraars de digitale mogelijkheden recentelijk hebben leren kennen en er ook gretig gebruik van hebben gemaakt. Aangezien de doelstelling van de Vlaamse Regering de digitalisering van het radioluisteren is, is het belangrijk om deze dynamiek niet verloren te laten gaan. Het is belangrijk dat de huidige landelijke radio-omroeporganisaties de tijd krijgen om deze verschuiving naar het digitaal radioluisteren mee vast te houden en te bestendigen.”

7.3. Het is de vraag of op grond van deze verantwoording een nieuwe verlenging van de lopende erkenningen en zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties kan worden doorgevoerd.

De in de memorie van toelichting opgenomen verantwoording inzake de overeenstemming met artikel 47, lid 1, artikel 48, lid 4, en artikel 49, lid 1, van richtlijn 2018/1972 kan omwille van de volgende redenen niet overtuigen.

- Artikel 47, lid 1, van richtlijn 2018/1972 verwijst inzake de mogelijkheid tot een verlenging van de rechten inzake het gebruik van het radiospectrum naar de “voorwaarden overeenkomstig artikel 30”. Artikel 30, lid 6, van dezelfde richtlijn betreft de situatie waarbij “tussentijdse spoedmaatregelen” mogelijk zijn ingeval “de bevoegde instantie, indien zij over bewijzen beschikt dat een inbreuk op de voorwaarden voor de algemene machtiging, op de gebruiksrechten voor radiospectrum en voor nummervoorraden of op de specifieke verplichtingen van artikel 13, lid 2, of artikel 47, lid 1 of 2, een directe en ernstige bedreiging vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid, of ernstige economische of bedrijfstechnische problemen voor andere aanbieders of gebruikers van elektronischecommunicatienetwerken of -diensten tot gevolg zal hebben”. Deze hypothese is hier niet aan de orde.
- Artikel 48, lid 4, van richtlijn 2018/1972 gaat uit van “aanvragen” in het kader van “selectieprocedures”. Die bepaling slaat dus niet op een bij decreet toegestane verlenging.
- Artikel 49, lid 1, van richtlijn 2018/1972 bepaalt dat het gebruiksrecht moet worden verleend voor een “passende” termijn, zonder te voorzien in een uitzondering op het beginsel dat een selectie moet gebeuren op basis van objectieve, transparante, evenredige en niet-discriminerende criteria (zie artikel 48, lid 4, van de richtlijn).

Het streefdoel om een “stabiel radiolandschap” te garanderen en te vermijden dat door de mogelijke erkenning van nieuwe landelijke radio-omroeporganisaties de advertentiemarkt of het samenwerkingsverband om digitale radio te promoten ontwricht worden, lijkt bovendien op gespannen voet te staan met de doelstellingen van marktwerking, innovatie en het vrij verkeer van diensten waartoe het EU-recht noopt.

De stellers van het voorontwerp menen voorts dat het noodzakelijk is “de nodige tijd te nemen om de nieuwe erkenningsronde, en de afstemming van de FM-omgeving op de digitale omgeving, grondig voor te bereiden” en stellen vast dat “een dergelijk proces diverse niet te onderschatten inspanningen van de spelers vereist die niet op enkele maanden kunnen worden voltrokken”. Er kunnen evenwel twijfels rijzen of deze aangehaalde tijdsnood – die had kunnen vermeden worden door een snellere aanpassing van het decretale en reglementaire kader – op zich een nieuwe verlenging kan rechtvaardigen.

In het licht van het voorgaande verdient het aanbeveling om de voorgenomen verlenging in de memorie van toelichting juridisch beter te onderbouwen, in het bijzonder in het licht van richtlijn 2018/1972.

In elk geval zal nu ook werk moeten worden gemaakt van een nieuwe erkenningsronde.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

8. Vermits het aan te nemen decreet strekt tot de (gedeeltelijke) omzetting van richtlijn 2018/1972, dient daarvan melding te worden gemaakt.¹³

Het verdient dan ook aanbeveling om in het voorontwerp een wijzigingsbepaling op te nemen van artikel 1 van het Mediadecreet om de opsomming van omgezette richtlijnen te actualiseren in het licht van onder meer deze omzetting

Opschrift

9. Aangezien het voorontwerp niet enkel betrekking heeft op de landelijke en de regionale radio-omroeporganisaties en het ook technische voorschriften inzake apparatuur voor ontvangst van FM-radiosignalen bevat, geeft het opschrift de strekking ervan onzorgvuldig weer. Dat dient te worden verholpen.

Artikel 2

10. De artikelen 2 en volgende van het voorontwerp heffen bepalingen van het Mediadecreet op die betrekking hebben op de regionale radio-omroeporganisaties. In het licht van de doelstelling om de regionale radio-omroeporganisaties op te heffen, zal ook in artikel 132 van het Mediadecreet het woord “regionale” telkens moeten worden opgeheven. Een bepaling daartoe ontbreekt in het voorontwerp.

Artikel 5

11. De opbouw van het ontworpen artikel 134 van het Mediadecreet is voor verbetering vatbaar:

- paragraaf 1 is van toepassing op landelijke radio-omroeporganisaties en “landelijke radio-omroeporganisaties van rechtswege”;
- paragraaf 2 is van toepassing op netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties;
- paragraaf 3 is van toepassing op netwerkradio-omroeporganisaties, lokale radio-omroeporganisaties en landelijke radio-omroeporganisaties, maar er wordt toch (op verwarrende wijze) verwezen naar periodes vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2;

¹³ Zie artikel 124, lid 1, alinea 3, van richtlijn 2018/1972, dat luidt: “Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. In de bepalingen wordt tevens vermeld dat verwijzingen in bestaande wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen naar de bij deze richtlijn ingetrokken richtlijnen gelden als verwijzingen naar deze richtlijn. De regels voor die verwijzing en de formulering van die vermelding worden vastgesteld door de lidstaten.”

- het personeel toepassingsgebied van paragraaf 4 is onduidelijk: volgens de gemachtigde is deze paragraaf niet enkel van toepassing op landelijke radio-omroeporganisaties, maar ook op lokale radio-omroeporganisaties en netwerkradio-omroeporganisaties, maar de erin opgenomen verwijzing naar artikel 133, § 1, zesde lid, van het Mediadecreet doet hierover onzekerheid ontstaan;
- paragraaf 5 bevat een afwijking op de paragrafen 3 en 4, waarbij echter de vraag kan rijzen of deze paragrafen een verschillend personeel toepassingsgebied hebben;
- paragraaf 6 is van toepassing op netwerkradio-omroeporganisaties, lokale radio-omroeporganisaties en landelijke radio-omroeporganisaties.

Het zou logischer en helderder zijn om het ontworpen artikel 134 zo te structureren dat een duidelijke opdeling wordt gemaakt tussen de regels en termijnen die gelden voor (a) landelijke radio-omroeporganisaties, (b) netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties en (c) netwerkradio-omroeporganisaties, lokale radio-omroeporganisaties en landelijke radio-omroeporganisaties.

12. In het ontworpen artikel 134, § 1, eerste lid, van het Mediadecreet wordt gesteld dat de erkenningen en zendvergunningen van de “op datum van inwerkingtreding van dit decreet” bestaande landelijke radio-omroeporganisaties op 31 december 2022 vervallen. Met “dit decreet” wordt kennelijk gerefereerd aan het decreet dat op basis van het voorliggende voorontwerp tot stand komt. Het gaat echter om een bepaling die zal worden ingevoegd in het Mediadecreet, zodat niet verwezen kan worden naar de “inwerkingtreding van *dit* decreet”.

Bovendien treden niet alle artikelen van het aan te nemen decreet op hetzelfde ogenblik in werking, zoals blijkt uit de artikelen 19 en 20 van het voorontwerp. Er kan dus ook niet verwezen worden naar “*de* datum van inwerkingtreding van dit decreet”. Allicht is het de bedoeling te verwijzen naar de datum van inwerkingtreding van dit artikel.¹⁴

De omschrijving “op de datum van inwerkingtreding van dit decreet” is derhalve niet correct en dient te worden aangepast.

13. In het ontworpen artikel 134, § 1, eerste lid, van het Mediadecreet is niet enkel sprake van landelijke radio-omroeporganisaties, maar ook van “landelijke radio-omroeporganisaties van rechtswege”.

Deze laatste categorie komt niet voor in de lijst van lineaire radio-omroeporganisaties vermeld in artikel 127 van het Mediadecreet.

In artikel 143, tweede lid, van het Mediadecreet wordt echter bepaald dat een samenwerkingsverband dat bestaat uit alle regionale radio-omroeporganisaties en opgericht is in de vorm van een rechtspersoon die voldoet aan de voorwaarden vermeld in artikel 138, § 1, van het Mediadecreet, van rechtswege een landelijke radio-omroeporganisatie is. Ook in artikel 242

¹⁴ De inwerkingtreding van artikel 5 van het tot stand te brengen decreet, dat de bepalingen van artikel 134 van het Mediadecreet vervangt, wordt niet geregeld, zodat het krachtens artikel 56 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ in werking zal treden de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

van het Mediadecreet wordt melding gemaakt van “de landelijke radio-omroeporganisatie van rechtswege, vermeld in artikel 143, tweede lid”.

Al die bepalingen worden evenwel opgeheven (zie de artikelen 9 en 18 van het voorontwerp), zodat uit het Mediadecreet niet meer zal blijken wat met die omschrijving wordt bedoeld. Het is echter niet nodig die omschrijving nog verder te hanteren, vermits een landelijke radio-omroeporganisatie van rechtswege evenzeer een landelijke radio-omroeporganisatie is en er geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen beide categorieën.

Het verdient daarom aanbeveling om in het ontworpen artikel 134, § 1, eerste lid, van het Mediadecreet de woorden “en landelijke radio-omroeporganisaties van rechtswege” te schrappen.

14. In het ontworpen artikel 134, § 1, derde lid, eerste zin, van het Mediadecreet zijn de woorden “of niet te verlengen voor een maximale duur van drie jaar” overbodig. Ook in dat geval gaat het immers om een besluit van de Vlaamse Regering om de erkenning niet te verlengen.

15. In het ontworpen artikel 134, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet wordt melding gemaakt van “een landelijke, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie die erkend is in de periode, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2”. Anders dan het geval is voor de tweede paragraaf van artikel 134, waar wel wordt verwezen naar een periode, wordt in het eerste lid van de eerste paragraaf geen periode vermeld. De gebruikte formulering is derhalve niet adequaat.

Er wordt ter overweging gegeven om die bepaling als volgt te stellen:

“Bij de stopzetting van de activiteiten van een landelijke radio-omroeporganisatie of van een netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie, vervallen de erkenning en de zendvergunning van rechtswege.”

16. De eerste zin van het ontworpen artikel 134, § 3, tweede lid, van het Mediadecreet is niet adequaat geformuleerd. Er wordt ter overweging gegeven om te schrijven “Voor het frequentiepakket van een landelijke, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie waarvan de erkenning en de zendvergunning van rechtswege is vervallen, kan opnieuw ...”.

Artikelen 7 en 8

17. De artikelen 7 en 8 van het voorontwerp dienen van plaats te worden verwisseld.

18. In het ontworpen artikel 138, § 2, tweede lid, 6°, van het Mediadecreet (artikel 7, 2°, van het voorontwerp) wordt melding gemaakt van “digitale radio en DAB+”. Die noties komen reeds voor in artikel 133, § 1, zesde lid, van het Mediadecreet, maar worden in het decreet

niet nader bepaald.¹⁵ Ter wille van de rechtszekerheid kan in het Mediadecreet beter een omschrijving van de notie “digitale radio” worden opgenomen.¹⁶

Artikel 9

19. In artikel 9 van het voorontwerp dient de datum “23 juli 2012” vervangen te worden door de datum “13 juli 2012”.

Artikelen 15 en 16

20. De artikelen 15 en 16 van het voorontwerp hebben beide betrekking op het invoegen van een nieuw artikel 209/1 in het Mediadecreet. Vermits de drie leden van dat nieuwe artikel niet op hetzelfde ogenblik in werking zullen treden, dienen ze te worden ondergebracht in verschillende artikelen (zie ook opmerking 24).

21. Het ontworpen artikel 209/1, eerste lid, van het Mediadecreet (artikel 15 van het voorontwerp) bepaalt dat in Vlaanderen (lees: het Vlaamse Gewest) verkochte apparatuur die bestemd is voor ontvangst van FM-signalen, ook “digitale radiosignalen” moet kunnen ontvangen. De vraag rijst of dit de bedoeling van de stellers van het voorontwerp afdoende weerspiegelt. Allicht is het de bedoeling dat deze apparatuur ook kan worden gebruikt om de DAB+-uitzendingen te ontvangen.¹⁷ Als dat inderdaad het geval is, zal dit met zoveel woorden moeten worden bepaald.

22. De gemachtigde bevestigde dat het ontworpen artikel 209/1, tweede lid, van het Mediadecreet eenzelfde territoriale draagwijdte heeft als het eerste lid van dat artikel.¹⁸ Dit dient nog te worden verduidelijkt in de tekst van het tweede lid, dat nu louter verwijst naar het aanbieden “op de markt”.

Er bestaat wel onduidelijkheid over het precieze territoriale aanknopingspunt om te bepalen of de regeling in artikel 15 toepassing vindt (bijvoorbeeld: de zetel van de vennootschap die verkoopt bevindt zich in het Vlaamse Gewest, de feitelijke locatie van een filiaal bevindt zich in het Vlaamse Gewest, de levering vindt plaats in het Vlaamse Gewest, ...).

¹⁵ Voor de notie ‘digitale radio’, zie https://nl.wikipedia.org/wiki/Digitale_radio. DAB+ is een standaard voor digitale radio, zie https://nl.wikipedia.org/wiki/Digital_Audio_Broadcasting.

¹⁶ Uit de bespreking van artikel 7 van het voorontwerp in de memorie van toelichting kan worden afgeleid dat ook internetradio daaronder valt. Dat zou uit het Mediadecreet zelf moeten blijken.

¹⁷ Zoals de bepaling is gesteld kan aan de verplichting ook worden voldaan door een apparaat in te bouwen dat DAB-signalen kan ontvangen, terwijl in het Vlaamse Gewest thans niet meer DAB, maar DAB+ wordt gebruikt.

¹⁸ De verwijzing in de tweede zin van het eerste lid naar “[d]e verplichting, *vermeld in lid 1*”, is onjuist. Het is raadzaam om in plaats daarvan te schrijven: “Deze verplichting geldt niet ...”.

De gemachtigde verklaarde dat het om hetzelfde aanknopingspunt gaat als in artikel 209 van het Mediadecreet, maar vermits dat artikel geen verduidelijking bevat inzake het aanknopingspunt, verdient het aanbeveling om dit te verduidelijken, minstens in de memorie van toelichting.

23. In het ontworpen artikel 209/1, tweede lid, van het Mediadecreet zal moeten worden verduidelijkt wat wordt bedoeld met “voertuig van categorie M”.¹⁹

Artikel 19

24. Artikel 19 van het voorontwerp regelt de inwerkingtreding van “artikel 15, lid 1” (1 januari 2023) en van “artikel 15, lid 2” (21 december 2020).

24.1. Artikel 15 van het voorontwerp bevat geen twee leden, maar strekt ertoe een artikel 209/1 in te voegen in het Mediadecreet, dat zelf twee leden telt. Vermits het kennelijk de bedoeling is om die twee leden op een verschillend ogenblik in werking te laten treden, zal de invoeging van dat nieuwe artikel moeten worden uitgesplitst over verschillende artikelen, zodat de inwerkingtreding ervan per artikel kan worden bepaald.

24.2. Het ontworpen artikel 209/1, tweede lid, zou al op 21 december 2020 in werking treden. Zoals die bepaling is gesteld, verplicht ze de inbouwer²⁰ van een autoradio-ontvanger om ervoor te zorgen dat de ontvanger “ten minste radiodiensten kan ontvangen en reproduceren die via digitale terrestrische radio-uitzendingen worden uitgezonden”. Het gegeven dat de richtlijn 2018/1972 de lidstaten verplicht om die voorwaarde op te leggen,²¹ en de omzettingstermijn van de richtlijn op 21 december 2020 afloopt,²² kan niet verantwoorden dat aan de betrokkenen met terugwerkende kracht verplichtingen worden opgelegd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT

¹⁹ Vgl. met het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 2009 ‘tot toekenning van premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen met een dieselmotor’, artikel 1, 6°.

²⁰ Het kan gaan om een autobouwer, maar bijvoorbeeld ook om een garagehouder.

²¹ Artikel 113, lid 1, en bijlage XI, lid 3, van richtlijn 2018/1972.

²² Artikel 124, lid 1, van richtlijn 2018/1972.